

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра «Рослинництва та садівництва імені професора Калитки В.В.»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедрою
рослинництва та садівництва
імені професора Калитки В.В.

Максим КОЛЕСНИКОВ
31.09. 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

” РОЗСАДНИЦТВО ”

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
203 Садівництво та виноградарство за ОПП «Садівництво та
виноградарство» (на основі повної загальної освіти)
факультет агротехнологій та екології

Робоча програма навчальної дисципліни «Розсадництво» (в комплексі з НП) для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 203 Садівництво та виноградарство за ОПП «Садівництво та виноградарство» (на основі повної загальної освіти). – Запоріжжя, ТДАТУ, 2022. - 12 с.

Розробник: Галина НІНОВА, к.с.-г.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри рослинництва та садівництва імені професора Калитки В.В.

Протокол №1 від 31 серпня 2022 року

Завідувач кафедри рослинництва та садівництва імені професора Калитки В.В.

Максим КОЛЕСНИКОВ, к.с.-г.н., доцент

«31» 08. 2022_року

Схвалено методичною комісією факультету АТЕ для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство»

Протокол № 1 від 31. 08. 2022 року

Голова, доцент Любов ЗДОРОВЦЕВА, к.б.н.

«31» 08. 2022_року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти:	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань 20 "Аграрні науки та продовольство"	Обов'язкова	
Загальна кількість Годин - 150	Спеціальність 203 Садівництво та виноградарство	Курс	Семестр
		3	5-й
Змістових модулів — 2			
Тижневе навантаження: аудиторних занять — 3 год. самостійна робота студента —12 год.	Ступінь вищої освіти: Бакалавр	Вид занять	Кількість годин
		Лекцій	8
		Практичні заняття	14
		Навчальна практика	30
		Самостійна робота	98
		Форма контролю: екзамен	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Розсадництво» полягає у формуванні у студентів знань із наукових основ вирощування саджанців, а також умінь і практичних навичок способів їх розмноження, вирощування та використання в закладанні садів інтенсивного типу.

Завдання.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Розсадництво» є засвоєння студентами теоретичних та методичних прийомів впровадження

різних способів щеплення, вивчення підщеп, способів кронування, ведення маточно-живцевих насаджень, опанування структури розсадника. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сучасні тенденції розвитку у галузі Розсадництво,
- класифікацію підщеп;
- сучасний асортимент деревних та кущових рослин, їх морфологічні та екологічні особливості,
- методи та способи розмноження плодових рослин з урахуванням їх біологічних особливостей;
- організацію та новітні технології роботи плодових розсадників:
- розрізняти насіння різних плодових та методи визначення їх життєздатності за зовнішніми ознаками;
- проводити щеплення різними способами;
- розрізняти підщепи плодових рослин за морфологічними ознаками; - організувати виробничі процеси в плодових розсадниках, садових центрах;
- розробляти проекти території розсадника та оформляти відповідну документацію;
- створювати поля розсадника та здійснювати догляд за ними; - вивчати потреби ринку і організувати рекламу вирощених плодових саджанців.

Код н/д ОК 18

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 05. Здатність спікуватися іноземною мовою.

ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності

ФК01. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).

ФК02. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

ФК05. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва та виноградарства.

ФК08. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві.

ФК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності

РН07. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

РН08. Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві.

РН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог.

3. ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Розсадництво»

Змітовий МОДУЛЬ 1. Біологічні основи розмноження плодових культур

Тема 1. Завдання і значення розсадників

Завдання плодорозсадництва та напрямки його розвитку. Стан і організація плодового розсадника. Структура (складові частини) розсадника. Вибір місця і організація території розсадника. Сівозміни розсадника [9, с. 23-44; 11, с.32-45].

Тема 2. Вирощування пищеп (зерняткових, кісточкових)

Підщепи основних плодових культур. Характеристика зерняткових підщеп, яблуні, грушші. Характеристика кісточкових підщеп, сливи, вишні черешні, абрикоса, персика [7, с.33-500 14, с.258-265]. Вирощування насінневих підщеп. Маточно - насінневі сади (закладання, догляд, заготівля та зберігання насіння). Стратифікація (підготовка

насіння до сівби). Шкілка підщеп. Вирощування клонових підщеп. Маточники клонових підщеп, їх типи. Розмноження підщеп здерев'янілими та зеленими живцями, *in vitro* [6, с. 15-20; 8, с., 34-49].

Змістовий МОДУЛЬ 2. Технологія розмноження, посадки і догляду саджанцями ягідних культур

Тема 3. Технологія вирощування саджанців деревних плодкових культур

Маточно живцеві насадження (традиційного та інтенсивного типу). Вирощування саджанців окулюванням. Шкілка саджанців. Перше поле шкілки саджанців-поле окулянтів. Друге поле шкілки саджанців-поле однорічок. Третє поле шкілки саджанців-поле дворічок. Прискорені способи вирощування саджанців окулюванням. Вирощування саджанців окулюванням з інтеркаляром та штаamboутворювачем. [1, с. 153-190; 5, с. 11- 40].

Тема 4. Вирощування саджанців ягідних культур

Вирощування розсади суниць. Вирощування саджанців малини. Вирощування саджанців смородини, агрусу. Коефіцієнт розмноження ягідних культур. Прискорені способи вирощування маточних кущів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Розсадництво»

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість	
			годин	балів

3

			лк	практ		СР	
Змістовий модуль 1. Біологічні основи розмноження плодкових культур							
1	Лекція 1	Завдання і значення розсадників	2				
	Практичне заняття 1	Вегетативне розмноження плодкових рослин		2			3,7
	Самостійна робота 1	Зробити 10 розрізів вічок, заокулювати та обв'язати.				12	
2	Практичне заняття 2	Види і техніка щеплення плодкових культур. Щеплення живцем		2			

	Самостійна робота 2	Завдання з проектування структурних ланок розсадника	2			12	
3	Лекція 2	Плодовий розсадник	2				
	Практичне заняття 3	Підщепи плодових культур і їх стандарти.		2			
	Самостійна робота 3	Зробити 10 зрізів живців, з'єднати з підщепою, обв'язати.				12	
4	Практичне заняття 4	Підщепи кісточкових плодових культур	2				3,7
	Самостійна робота 4	Оформити колекцію насіння плодових рослин				12	
5	пмк 2	Підготовка до ПМК 2					10
Всього за змістовий модуль 1			4	8		50	35
Змістовий модуль 2. <i>Технологія розмноження, посадки і догляду саджанцями ягідних культур</i>							
6	Лекція 3	Технологія вирощування саджанців деревних плодових культур	2				
	Практичне заняття 5	Насіння плодових рослин		2			11,3
	Самостійна робота 5	Розрахунки площі, робочих, для вирощування у розсаднику різних видів саджанців				16	
7	Практичне заняття 6	Стандарти на підщепи плодових культур		2			11,3
	Самостійна робота 6	Розрахувати кількості живців з м-ж саду для окулірування 1га поля розсадника				16	
8	Лекція 4	Вирощування саджанців ягідних культур	2				
	Практичне заняття 7	Стандарти на саджанці плодових культур		2			
	Самостійна робота 7	Скласти технологічну карту вирощування саджанців 1-2 поля розсадника				16	
9	пмк 2	Підготовка до ПМК 2					10
Разом за змістовий модуль 2							
			4	6		48	35

Разом за змістовий модуль 1 та 2	8	14		98	70
Навчальна практика					(коеф 0.2
Екзамен					30
Разом					100

5. Перелік питань, що виносяться на підсумковий модульний контроль №1

- 1 Завдання плодорозсадництва та напрямки його розвитку.
2. Стан і організація плодового розсадника
3. Структура (складової частини) розсадника.
4. Вибір місця і організація території розсадника.
5. Сівозміни розсадника
6. Підщепи основних плодових культур.
7. Характеристика зерняткових підщеп, яблуні, груші.
8. Характеристика кісточкових підщеп, сливи, вишні, черешн. абрикоса, персика.
9. Вирощування насінневих підщеп.
10. Маточно – Насінневі сади (закладання, догляд, заготівля та зберігання насіння).
11. Стратифікація (підготовка насіння до сівби).
12. Вирощування клонових підщеп.
13. Маточники клонових підщеп, їх типи.
14. Розмноження підщеп здерев'янілими та зеленими живцями, *in vitro*.
13. Прискорений способи вирощування підщеп.
14. Маточно - сортовий сад.
15. Перше, друге і третє поле шкільки саджанців.
16. Вирощування безвірусного садивного матеріалу.
17. Викопування, сортування і збереження саджанців.
18. Стандарти на підщепи плодових культур.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий модульний контроль №2

1. Технологія вирощування саджанців деревних плодових культур способом окулірування.
2. Вирощування саджанців з Інтеркаляром, штамбоутворювачем.
3. Технологія вирощування саджанців деревних плодових культур способом щеплення живцями. 4. Технологія вирощування саджанців деревних плодових культур способом зимового щеплення.
5. Стандарти на саджанців плодових культур.
6. Вирощування саджанців ягідних культур.

7. Вирощування саджантів малини.
8. Вирощування саджантів смородини.
9. Вирощування безвірусних саджанців.
10. Розмноження безвірусного маточного матеріалу.
11. Маточно — живцеві насадження (традиційного та інтенсивного типу).
12. Шкілка саджанців. Перше поле шкілки саджанців-поле окулянтів.
13. Друге поле шкілки саджанців-поле однорічок.
14. Третє поле шкілки саджанців-поле дворічок.
15. Прискорені способи вирощування саджанців окуліруванням.
16. Вирощування розсади суниць.
17. Вирощування саджанців малини.
18. Вирощування саджанців смородини, агрусу.
19. Коефіцієнт розмноження ягідних культур. Прискорені способи вирощування маточних кущів.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Грицаєнко А.О. Плодівництво: Навч. Посібник/ А.О. Грицаєнко. — К.: Урожай, 2000. - 432 с.
2. Куян ВГ. Плодівництво. — К.: Аграрна наука, 1998. — 472 с.
3. Куян ВГ. Плодівництво. Практикум. — К.: Вища школа, 1985.— 108 с.
4. Куян ВГ. Спеціальне плодівництво: Підручник- К.: СВіТ, 2004. — 464 с.
5. Лабораторний практикум з плодівництва. За ред. Т.е. Кондратенко. К.: НАУ, 2005.— 198 с.

Допоміжна

1. Плодівництво: Навч. посібник / Г.О. Каблучко, Б
2. К.Гапоненко, ВЛ. Негода. — К.: Вища школа, 1990. — 315 с.
3. Рульєв В.А. Економічні проблеми розвитку садівництва України. К.: ННГЦ, 2004. - 360 с.

7. Інтернет ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт кафедри плодоовочівництва, виноградарства та біотехнології <http://www.tsatu.edu.ua/hb/>